

MRS/EHV - GLOBÁLNÍ ZDRAVÍ

Bloková výuka

- 4. března – 5. března 2025. Olomouc, Přírodovědecká fakulta, učebna 6014, 9:00-17:00
- 24. března – online prezentace – 8:30 – 12:30
<https://syddanskuni.zoom.us/j/64680161406?pwd=myS0C63SHZ4nxIVF76tn49ExwjxYeC.1&from=addon>
- 1. – 2. dubna 2025 – Olomouc, Přírodovědecká fakulta, učebna 6014, 9:00-17:00

Cílem tohoto předmětu je nabídnout studentům vhled do problematiky globálního zdraví. Získat nové vědomosti, pochopit souvislosti a principy v oblasti veřejného zdravotnictví ve světle událostí posledních let – ať už se jedná o epidemie, klimatické změny, nerovnosti, sociální media nebo migraci. Místo zaměření se na jednu geografickou oblast (např. Afrika), determinanty zdraví (např. chudoba) nebo zdravotní problém (např. obezita) bude předmět zaměřen na komplexní zhodnocení propojeného systému globálního zdraví a vstupujících determinant zdraví. Na začátku se seznámíme s celým konceptem a ujasníme si pojmy a rozdíly, následovat budou specifická témata a jejich zasazení do kontextu.

Výuka se bude skládat jak z přednášek vyučujících, tak z interaktivní práce studentů a samostudia.

Gabriel Guliš od roku 2002 působí na Univerzitě Jižního Dánska, kde působí na Institutu veřejného zdraví. Věnuje se jak výuce bakalářského tak magisterského studia v oblasti globálního a veřejného zdraví. Mezi jeho hlavní odborné zájmy patří především hodnocení vlivů na zdraví v lokálním i globálním měřítku, zdravotní determinanty a systém veřejného zdravotnictví. Původem je ale chemik, který působil na Slovensku v oblasti výzkumu nukleární energetiky. Zkušenosti má z působení v mnoha mezinárodních projektech a světových organizacích.

Harmonogram predmetu

- **Uvodne sustredenie**
  - **04. března 2025**
    - 9:00-10:00 – **Zdravie, rozvoj a prostredie** – přednáška
    - 10:00-10:15 - přestávka
    - 10:15–11:00 – Praca s údajmi o vyvoji zdravia – vlastny pocitac potrebný, moze byt individualne alebo v skupine 2-3
    - 11:00-12:00 **Globalne zdravie** - prednaska
    - 12:00-13:00 Obedna přestávka

- 13:00–14:30 **Globalne bremeno chorob – Global burden of disease –** metodika a interpretacia -prednaska
  - 14:30-14:45 prestavka
  - 14:45-15:30 praca s datami v ramci GBD databazy na <https://vizhub.healthdata.org/gbd-compare/>
  - 15:30-17:00 **Epidemiologicka transformacia** - prednaska
- **05. brezna 2025**
  - 9:00-10:00 **Surveillance a environmental tracking – ako vznikaju data?** - prednáška
  - 10:00-10:15 prestávka
  - 10:15–11:00 Praca s udajmi o vyvoji zdravia, databaza ECDC
  - 11:00-12:00 **Epidemie a pandemie** - prednaska
  - 12:00-13:00 Obedna prestávka
  - 13:00–14:30 **Globalna environmentalna zmena – zmena klimy a zdravie** - prednaska
  - 14:30-14:45 prestavka
  - 14:45-15:30 praca s datami z OECD
  - 15:30-17:00 **Planetary health** -prednaska
- **Online prezentacia**
  - **24. brezna 2025**
    - 8:30-10:00 **Inštitucie a strategie globalneho zdravia** - prednáška
    - 10:00-10:15 prestávka
    - 10:15–11:15 Prehľad dat dostupnych cez databazy WHO - Praca s udajmi o vyvoji zdravia
    - 11:15-12:30 **Najvyznamnejšie rizika globalneho zdravia podla WHO a nerovnosti v zdraví** - prednaska
- **Zaverecne sustredenie**
  - **1. dubna 2025**
    - 9:00 – 10:00 **Emergency preparedness – havarijne situacie –** prednáška
    - 10:00 – 10:30 **Eticke principy práce v globalnom zdraví –** prednáška a diskusia
    - 10:30 – 10:45 Prestavka
    - 10:45 – 12:00 Praca s udajmi – register havarijných udalosti
    - 12:00 – 13:00 Obedna prestávka
    - 13:00 – 13:45 **Migracia a globalne zdravie**
    - 13:45 – 14:30 **Globalna zdravotna politika** - prednaska
    - 14:30 – 14:45 Prestavka
    - 14:45 - 17:00 Praca s datami SDG + Priprava zapoctovej prezentacie
  - **2. dubna 2025 – Zapoctove prezentacie – Seminar globalneho zdravia**
    - 9:00 – 14:30 – Prezentacie studentov
    - 14:30- 15:00 - Zaverecne zhrnutie, vyhodnotenie, ukoncenie kurzu

Praca k zapoctu

Zapocet bude udeleny na zaklade kratkej prezentacie v dvojiciach studentov pocas zaverecneho seminaru. Studenti by mali byt pritomny pocas celého seminaru aby bola

umožnená vzájomná diskusia. Každá dvojica bude mať 12 minút na prezentovanie práce a 3 minúty budú na diskusiu. Prezentovaná práca by mala obsahovať informácie o:

1. Základnom popise vybranej výskytu choroby, symptómu alebo determinantu zdravia
2. Zdôvodnenie, prečo je daná choroba (symptom, determinant) globálny problém,
3. analýzu čo vedie k vzniku problému a naznačí ako sa problém dať riešiť.
4. Uvedenie inštitúcie, ktorá môže viesť aktívnejšie k riešeniu problému.

Zoznam odporúčanej literatúry

Raviglione MCB, Villa FTS, Casamitjana N, Plasencia A: Global Health Essentials, Springer Nature Switzerland, 2024, dostupné na <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-33851-9>, posledne navštívené 12/11/2024, najmä kapitoly 2, 3, 4, 5, 34, 35, 36, 37, 38, 62, 77

https://health.ec.europa.eu/internationalcooperation/global-health_cs

<https://www.project-syndicate.org/commentary/global-health-set-back-by-recent-shocks-calls-for-investment-new-partnerships-by-werner-hoyer-and-tedros-adhanom-ghebreyesus-2022-11/czech>

<https://www.czp.cuni.cz/en/wikidata/hk/Zdravi.pdf>

<https://www.indexprosperity.cz/2022/rozvoj-zdravi-a-bezpecnosti/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jedno_zdrav%C3%AD

<https://www.planetaryhealthalliance.org/planetary-health>

https://books.google.dk/books/about/Global_Health.html?id=QUdHyfnYIHgC&redir_esc=y

<https://is.muni.cz/el/med/podzim2020/VLOZ0141p/um/Globalnizdravi.pdf>

prezentácie a databázy použité počas prednášok a cvičení